

Notat

Klagenævnsafgørelse vedr. VVM-screening i sagen om parkeringsanlæg ved Dantes Plads

Resume

Teknik- og Miljøudvalget orienteres om, at Miljø- og Fødevareklagenævnet den 24. september 2025 har truffet afgørelse i to klagesager over forvaltningens VVM-screeningsafgørelse i sagen om parkeringsanlægget på Dantes Plads. Nævnet gav ikke klagerne medhold. Bygherre har oplyst, at byggearbejdet er påbegyndt fra 29. september 2025.

Sagsfremstilling

Miljø- og Fødevareklagenævnet fandt efter en samlet vurdering af sagen om parkeringsanlægget på Dantes Plads ikke grundlag for at tilsidesætte Københavns Kommunes vurdering af, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og dermed ikke udløser krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse. Afgørelsen er vedhæftet orienteringen som Bilag 1 og dækker begge klagesager.

Nævnet vurderede blandt andet, at bygherres beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger for at begrænse påvirkning af de nærliggende bygninger som følge af grundvandssænkning var et tilstrækkelig grundlag for kommunens vurdering af muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at der i sagen var inddraget forhold omkring vibrationsfølsomme bygninger, samt at der ikke er registreret yngle- og rasteområde for bilag IV-arter i projektområdet, og at forvaltningen havde vurderet, at træerne i projektområdet ikke udgør potentielle flagermustrær.

Øvrige klagesager vedr. parkeringsanlægget på Dantes Plads

Teknik- og Miljøforvaltningen gav byggetilladelse til opførelsen af et underjordisk parkeringsanlæg på Dantes Plads 3. oktober 2024, og denne orientering sker i forlængelse af en række tidligere orienteringer om sagen fra hhv. 17. december 2024 og 30. april 2025. Der har i alt været fire klagesager om parkeringsanlægget på Dantes Plads.

Planklagenævnet gav ikke medhold til beboerforenings klage over, at Københavns Kommune har givet byggetilladelse til et underjordisk parkeringsanlæg på Dantes Plads uden at udarbejde en lokalplan. Byggeklageenheden afviste at behandle

06-10-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 20391

Dokumentnummer i F2
220674

Sagsnummer i eDoc
2025-0304263

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

en anden klage fra samme beboerforening på grund af manglende klageberettigelse efter byggeloven.

Med afgørelsen af de to klagesager ved Miljø- og Fødevareklagenævnet er der ikke flere verserende klagesager ved Planklagenævnet, Byggeklaageenheden eller Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Ansøger har oplyst forvaltningen om, at byggearbejdet og etablering af byggeplads er blevet påbegyndt 29. september 2025. Forvaltningen har desuden udstedt gravetilladelse, og ansøger har informeret om, at de arkæologiske forundersøgelser udført af Københavns Museum vil igangsættes fra 6. oktober 2025.

Lena Kongsbach
Vicedirektør

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**Miljø- og
Fødevareklagenævnet**

IKKE MEDHOLD i klage over afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for etablering og drift af underjordisk parkeringsanlæg i Københavns Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, jf. § 49, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klagen over Københavns Kommunes afgørelse af 3. oktober 2024 om, at etablering og drift af underjordisk parkeringsanlæg under Dantes Plads på matr.nr. 417 Vestervold Kvarter, København, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurderinger.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er henholdsvis den 22. oktober 2024 og den 30. oktober 2024 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af henholdsvis (klager 1), der er repræsenteret ved advokat, og (klager 2), der er repræsenteret ved advokat. Klager 2 har den 29. november 2024 indsendt supplerende bemærkninger.

Klager 1 har navnlig anført, at

- kommunen ikke har forholdt sig specifikt til det særligt sårbare miljø i form af kulturhistoriske bygninger omkring projektområdet, herunder Nationalmuseets fredede bygninger og klager 1's ejendomme,
- projektets art, dimensioner og placering medfører, at der skal gennemføres en miljøvurdering og § 25-tilladelse,
- projektet medfører en række foranstaltninger, som bør belyses i en miljøvurdering af hensyn til deres art, intensitet og kompleksitet, samt reversibilitet, og
- screeningsafgørelsen indeholder vilkår, hvilket alene er tilladt i en § 25-tilladelse, og at disse vilkår kan ikke anses for at være projektilpasninger fra bygherre.

Klager 2 har navnlig anført, at

- kommunen ikke har foretaget en aktuel vurdering, da det alene er ændringerne i forhold til det tidligere projekt, som kommunen har vurderet,
- projektet ikke stemmer overens med kommunens strategi for en grøn og bæredygtig by, herunder nedlæggelse af offentlige parkeringspladser,
- vurderingerne i forhold til trafik er baseret på gamle og ikke længere gældende forudsætninger, og
- træerne på pladsen er potentielle yngle- og rasteområder for flagermus, hvilket kommunen ikke har undersøgt tilstrækkeligt.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

Klagerne har desuden anmodet om, at klagen tillægges opsættende virkning. Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 23. december 2024 meddelt afslag på at tillægge klagen opsættende virkning.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Københavns Kommune har den 3. oktober 2024 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at etablering og drift af et underjor-

disk parkeringsanlæg under Dantes Plads på matr.nr. 417 Vestervold Kvarter, København, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Projektet omfatter etablering af en ny parkeringskælder på Dantes Plads mellem H.C. Andersens Boulevard og Vester Voldgade i København. Parkeringsanlægget etableres i to etager under jorden med en samlet kapacitet på 145 pladser. Endvidere etableres en til- og frakørselsrampe ud mod Vester Voldgade. Af screeningsafgørelsen fremgår desuden en tabel med nøgletal fra kommunens behandling af en ansøgning fra 2018 af et lignende projekt, sammenholdt med ansøgningen fra 2024, hvor det bl.a. fremgår, at der skal benyttes sekantpælevæg til indfatning i stedet for forankret spunsslidsevæg, som indgik i det tidligere projekt.

Ved anlægsarbejdernes afslutning vil de eneste synlige elementer fra parkeringsanlægget være elevator- og trappetårn, der maksimalt vil være 5 m over terræn, luftafkast fra ventilation, der vil være ca. 3 m over terræn og planlægges placeret på pladsens nordvestlige hjørne, og rampeanlægget, som etableres ud mod Vester Voldgade. Endvidere fremgår det af afgørelsen, at det overvejes, om der ved rampeanlægget skal laves barrierer, som skal sikre mod nedtrængende vand fra ekstreme klimahændelser.

Dantes Plads udgør et areal på ca. 3.500 m² og vil efter etablering af parkeringsanlægget blive disponeret til offentlige funktioner med indretning af bølgede småbakker, grupperinger af planteøer samt forskellige publikumsfaciliteter med udeservering. Rampeanlæg samt trappe- og elevator-tårn vil herefter optage ca. 20 % af pladsens samlede areal, hvor parkeringspladser og adgangsvej i dag optager ca. 65 % af pladsen.

Projektområdet ligger i et område uden særlige drikkevandsinteresser, og inden for en zone, der er afgrænset af middelalderbyen, hvor de omgivende bygninger ikke må blive påvirket negativt ved midlertidige grundvandssænkninger. Det terrænnære grundvand i området er ved tidligere undersøgelser fundet ca. 2 m under terræn. I den forbindelse er grundvandet i det primære magasin (kalken) pejlet i kote + 0,65 m DVR, hvilket stemmer overens med kort over grundvandspotentialet i kalkmagasinet.

Det fremgår af afgørelsen, at området er præget af kraftig trafik fra H.C. Andersens Boulevard, som medfører et støjniveau ved boligerne på pladsen mellem 58 og 73 dB. På Vester Voldgade ud for Dantes Plads findes der ikke trafiktællinger, men der er i 2019 lavet en trafiktælling i det nærliggende kryds mellem Vester Voldgade og Rysensteensgade, hvor døgntrafikken var målt til 700 køretøjer. Antallet forventes med fremskrivning til tidspunktet, hvor anlægget tages i brug til at ligge på ca. 750-800, med et forventet højere tal for Dantes Plads på grund af trafik fra Ny Kongensgade og Ny Vestergade. Som følge af Byrums- og Trafikplan for Middelalderbyen, Indre By, som bl.a. lægger op til, at der skal nedlægges op til 750 ud af områdets ca. 1050 eksisterende gadeparkeringspladser, har dette

medført, at bilister opfordres til at benytte private parkeringsanlæg i og omkring middelalderbyen, herunder på Dantes Plads.

Det fremgår desuden af screeningsafgørelsen, at miljøvurderingslovens bilag 6 angiver en række kriterier, der skal inddrages ved vurdering af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Københavns Kommune har ved vurderingen i forhold til projektet for etablering af parkeringsanlægget særligt lagt vægt på arkæologisk potentiale, trafik til og fra anlægget i driftsfasen og den støj og luftforurening, som er en følge heraf, og aktiviteter i anlægsfasen, herunder støj, vibrationer, støv, trafik, grundvandssænkning og jord.

I forhold til trafik til og fra anlægget i driftsfasen fremgår det af screeningsafgørelsen, at der forventes ca. 150-260 køretøjer dagligt på hverdage og ca. 290-415 køretøjer i weekenderne. Ved indretning af indkørsel til parkeringsanlægget og etablering af en eventuel opmarchbane skal der tages hensyn til trafiksikkerheden, herunder for cyklister. Søgetrafikken i området vil desuden sandsynligvis blive mindre med etablering af flere parkeringspladser, imens Q-Park opstiller et ”way-finding”-system, som med markering i bl.a. Vester Voldgade angiver, om der er ledige parkeringspladser i anlægget eller ej. Københavns Kommune har vurderet, at projektet ikke vil give anledning til trafikale problemer.

Endvidere fremgår det af screeningsafgørelsen i forhold til anlægsfasen, at etableringen vil kunne overholde Københavns Kommunes bygge- og anlægsforskrift 2024. Støjende og støvende bygge- og anlægsarbejder må ifølge denne foregå mandag til fredag mellem kl. 7.00 og 18.00 og lørdag mellem kl. 8.00 og 14.00, mens særligt støjende aktiviteter kun må ske mandag til fredag i ovennævnte tidsrum.

Der vil i begrænset omfang udsendes vibrationer under borearbejdet. Byggherre har oplyst, at der gennemføres et overvågningsprogram, der registrerer vibrationsfølsomme bygninger i omgivelserne og deres nuværende tilstand, herunder revneregistrering. Følsomme bygninger vil blive påsat prismer til registrering af vibrationer og overvågning, hvor resultatet vil blive fremsendt til myndighederne. Hvis der konstateres anormaliteter skal byggherre tage en dialog med bygningsejere om aktioner i den forbindelse. Byggegrubeindfatningen vil blive etableret som en afstivet sekantpælevæg, som er en skånsom teknik for naboer og nabobygninger, idet den er meget vibrations- og støjsvag i forhold til andre teknikker. Københavns Kommune har vurderet, at den kritiske afstand for bygningsskadelige vibrationer ved en sekantpælevæg er 10 cm, baseret på erfaringstal, og da afstanden mellem husfacader og projektområdet er mere end 4 m, vurderes påvirkningen fra vibrationer ikke at være væsentlig.

Det fremgår derudover af afgørelsen, at de fleste ledninger i jorden vil skulle omlægges i forbindelse med anlæggelsen, hvilket vil tage ca. 6-9

måneder. Der er til ansøgningen vedlagt en foreløbig tidsplan, som dog skal afstemmes med ledningsejerne.

Det fremgår desuden, at der kan dannes støv i forbindelse med arbejdet, som vil blive begrænset mest muligt ved bl.a. vanding af køreveje. Byg-herre vil undervejs informere beboere og brugere, som bor direkte ud til Dantes Plads, om projektet gennem maillister eller en hotline for grunde-erforeninger og ejere omkring pladsen. Ved særligt støjende aktiviteter el-ler ved dispensation fra bygge- og anlægfsorskriftens bestemmelser om ar-bejdstid skal den udførende entreprenør informere naboer og andre berørte om arbejdets karakter, den tilladte arbejdstid og planlagte varighed.

Anlægsarbejderne er midlertidige, og da hovedparten af aktiviteterne, bort-set fra hvor det ikke er teknisk muligt, kan foregå inden for rammerne af kommunens bygge- og anlægfsorskrift 2024, har kommunen vurderet, at aktiviteterne ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Om trafik i anlægsfasen fremgår det, at der vil være en del trafik i anlægs-perioden, herunder især jordtransport og betonleverancer. I perioden med bortgravning vil der være mellem 5 og 15 lastbiler dagligt, og i spidsbe-lastninger op til 25 lastbiler. Under etablering af sekantpælevæggen og støbning af permanent konstruktion vil der kunne være mellem 20 og 25 betonbiler pr. dag. Indkørsel til byggepladsen kan kun ske af Vester Vold-gade. Støj og emissioner som følge af lastbiltrafikken vurderes ikke at være væsentlige.

Om grundvandssænkning under anlægsfasen fremgår det af screeningsaf-gørelsen, at grundvand i det primære kalkmagasin skal sænkes for at tør-holde byggegruben. Det vil ske med et grundvandshåndteringssystem, der består af et antal pumpeboringer indenfor for byggegruben, og et reinfil-trationsanlæg bestående af et antal infiltrationsboringer og reinfiltrations-dræn til reinfiltrering af oppumpet og rensset grundvand. Hvis reinfiltrering af alt oppumpet grundvand ikke er muligt, kan en mindre del eventuelt af-ledes til kloak. Det fremgår endvidere, at der som led i de geotekniske forundersøgelser er udført en enkelt pumpe-test, som indikerer, at projektet vil kunne tørholdes under udførelsen med en samlet pumpeydelse på 100-120 m³/h.

Endvidere har bygherre oplyst, at der er gennemført en omfattende geotek-nisk undersøgelse med henblik på opstilling af en lokal grundvandsmodel, som vil danne grundlag for et detaljeret design for grundvandssænkning under anlægsperioden. Grundvandshåndtering i anlægsfasen vil desuden ske efter bedste standard, hvor stort set alt grundvand efter rensning vil blive reinfiltreret lokalt. Dette skal sikre, at der ikke skabes en kritisk sænk-ningstragt under bygninger og omkring Tivolisøen, som vil kunne udløse sætningsskader på bygninger eller midlertidig sænkning af vandet i søen. I forbindelse med udførelsen planlægges etableret to infiltrationsdræn i de

sekundære magasiner, som skal sikre mod grundvandssænkninger i området, samt sikre mod uønsket sænkning af grundvand i området ved rådhuset og Tivolisøen. Bygherres foreløbige vurdering er, at der skal placeres injektionsboringer på positioner i Vester Voldgade, Stormgade, på begge sider af H.C. Andersens Boulevard samt i Ny Kongensgade. Det kan desuden blive nødvendigt at etablere en rørbro på tværs af H.C. Andersens Boulevard, som skal lede grundvand til injektionsboringer på boulevardens sydvestside. Under udførelsen vil der blive gennemført et omfattende monitoreringsprogram for overvågning af grundvandet i omgivelserne gennem et antal monitoreringsboringer, som placeres i nærområdet ved Dantes Plads. Inden der gives tilladelse til boringerne efter miljøbeskyttelsesloven⁴ og vandforsyningsloven,⁵ skal bygherre lave en grundvandsmodel, der skal danne grundlag for designet af grundvandssænkingsanlægget og monitoreringsprogram. Det skal sikre at eventuelle negative effekter på bygninger og anlæg i omgivelserne reduceres, og at der ikke sker spredning af forurening. Det er vurderet, at dette er muligt, og på den baggrund er det vurderet, at grundvandssænkningen ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet.

Videre fremgår det af screeningsafgørelsen, at der ikke er registreret bilag IV-arter i eller i nærheden af projektområdet.

Det fremgår desuden af afgørelsen, at der fra den 18. juni 2024 til den 9. juli 2024 har været afholdt en nabohøring og en høring af berørte lednings-ejere, hvor Københavns Kommune modtog 16 høringssvar fra naboer. Forvaltningen har vurderet, at der ikke er kommet ny viden i høringen, som ændrer ved kommunens vurdering. Der er i forbindelse med afgørelsen lavet et høringsnotat med besvarelse af de enkelte punkter, som er fremsat under høringen, hvor det fremgår, at klager 1 har indgivet høringssvar vedrørende hensynet til nabobygninger og grundvandssænkning.

Københavns Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at etablering og drift af underjordisk parkeringsanlæg under Dantes Plads på matr.nr. 417 Vestervold Kvarter, København, er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10, litra b, om anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikscentre og parkeringsanlæg. Københavns Kommune har herefter på baggrund af screeningen vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og at det derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.2 Klagernes indhold

Klager 1 har anført, at Københavns Kommune i sin vurdering af projektets placering, art og omfang ikke har inddraget hensynet til eller forholdt sig til det særligt sårbare miljø, som omkranser projektområdet og består af kulturhistoriske værdifulde bygninger, der er klassificeret med høj beva-

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024 om vandforsyning m.v.

ringsværdig (bevaringsværdig 2). Kommunen har i afgørelsen alene forholdt sig til Nationalmuseets bygning, Glyptoteket og Tivolis sø. Ifølge klager 1 har kommunen ikke forholdt sig til Nationalmuseets fredede bygninger, samt ejendomme tilhørende klager 1 og Ny Carlsberg Glyptotek.

Klager 1 har desuden anført, at projektet på grund af dets art, dimensioner og placering kræver gennemførelse af en fuld miljøvurdering og udstedelse af § 25-tilladelse. Ved at fastsætte nærmere vilkår i en § 25-tilladelse skal det sikres, at foranstaltningerne bliver gennemført korrekt, og at irreversible indvirkninger i form af omfattende bygningsskader på kulturhistoriske bygninger kan afværges.

Klager 1 har endvidere anført, at projektet medfører en række arbejder og foranstaltninger, hvor de mulige indvirkninger heraf burde belyses i en miljøvurdering af hensyn til deres art, intensitet og kompleksitet, samt reversibilitet. Klager 1 henviser bl.a. til etablering af klimaforanstaltninger, hvor mulige indvirkninger ved etablering af barrierer ved rampeanlægget til sikring mod nedtrængende vand fra ekstreme klimahændelser ikke er nærmere belyst eller vurderet, herunder i relation til indvirkninger på omkringliggende ejendomme af særlig kulturhistorisk karakter. Endvidere henviser klager 1 til, at projektet omfatter ledningsomlægninger i jorden under Dantes Plads, og deres nye placering er ikke belyst eller vurderet i forhold til indvirkninger på det særligt sårbare miljø med ejendomme af særlig kulturhistorisk karakter. For så vidt angår borearbejder og vibrationer har klager 1 anført, at det i afgørelsen er oplyst, at den kritiske afstand til bygningsskadelige vibrationer ved den anvendte metode er 10 cm. Klager 1 er imidlertid af den opfattelse, at denne vurdering og det tekniske grundlag ikke er nærmere uddybet eller dokumenteret, herunder om kommunen har taget stilling til de kulturhistoriske bygninger om projektområdets følsomhed over for vibrationer. Klager 1 har på den baggrund anført, at kommunen har sat skøn under regel, hvilket er i strid med miljøvurderingsloven og almindelige forvaltningsretlige principper. Endvidere har klager 1 anført, at grundvandssænkning, herunder overvågning, design af grundvandssækningsanlæg og monitoreringsprogram, burde indgå i en miljøkonsekvensvurdering med behørig inddragelse af offentligheden og de berørte ejendomsejere.

Klager 1 har desuden anført, at de beskrevne foranstaltningerne ikke kan anses for lovlige projektilpasninger, men i stedet er vilkår, hvilket ikke er tilladt i en screeningsafgørelse jf. miljøvurderingslovens § 21. I den forbindelse henviser klager 1 til kommunens afgørelse, hvor det fremgår, at bygherre foreslår, at der afholdes beboermøde inden projektstart, og at der oprettes en hotline, f.eks. gennem en mailliste, hvor særlige projekttaktiviteter informeres ud til beboere/brugere. Endvidere vil der under udførelsen blive gennemført et omfattende monitoreringsprogram for overvågning af grundvandet i omgivelserne, imens der skal udarbejdes en grundvandsmodel og et detaljeret design for grundvandssækningsanlægget og af monitoreringsprogrammet, som skal lægges til grund på et senere tidspunkt. Det

er desuden klager 1's opfattelse, at der er fastsat vilkår vedrørende boringer og vibrationer. Kommunen stiller krav om gennemførelse af et overvågningsprogram i forbindelse med boringer, herunder registrering af vibrationsfølsomme bygninger i omgivelserne og deres tilstand, opsætning af prisme på følsomme bygninger til registrering af vibrationer, rapportering af resultater fra overvågningen til myndighederne, samt dialog med bygningsejere ved registrering af anormaliteter. Vedrørende håndtering af støv i anlægsfasen har klager 1 anført, at der ligeledes opstilles et konkret vilkår, da disse forhold begrænses ved vanding af køreveje, overdækning af lastvognlæs, jordbunker, mm.

Klager 1 har desuden anført, at det ikke fremgår af afgørelsen, at kommunen har forholdt sig konkret til indholdet i klager 1's høringssvar.

Klager 2 har anført, at kommunen ikke har foretaget en aktuel og gyldig vurdering af projektets miljøpåvirkning, idet klager 2 er bekendt med, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved afgørelse af 10. november 2021 har taget stilling til en lignende klage over en screeningsafgørelse af et lignende projekt på Dantes Plads.⁶ Det er klager 2's opfattelse, at der er tale om et nyt projekt - både i forhold til projektets konkrete udformning og i forhold til ændringen i kommunens bil- og parkeringsstrategi, som efter klager 2's vurdering vil påvirke projektet væsentligt. Klager 2 har endvidere anført, at kommunen anser de to projekter som samme projekt, hvorfor kommunen efter klager 2's opfattelse alene har vurderet de ændringer, som ansøger har foretaget siden den seneste screeningsafgørelse, og ikke projektet i sin helhed.

Klager 2 har herudover anført, at der siden 2011 er sket en væsentlig ændring i Københavns Kommunes strategi for en grøn og bæredygtig by, som bygger på en præmis om at få bilerne ud af byen og dermed reducere den trafikale påvirkning. I den forbindelse har klager 2 anført, at kommunen i 2023 besluttede at nedlægge 600 af de i alt 1.050 offentlige gadeparkeringspladser i middelalderbyen i løbet af 2024. Ifølge klager 2 udgør dette en ny og væsentlig forudsætning for vurderingen af områdets trafikale påvirkning, som alt andet lige må antages at indebære en øget risiko for øget trafik til og fra projektet, herunder kumulativt. Klager 2 har endvidere bemærket, at kommunen ikke kan tillægge en trafiktælling fra omkring 2010 ved Rysensteensgade vægt, dels på grund af at oplysningerne er forældede, dels fordi Vester Voldgade siden er omlagt til ensrettet trafik.

Yderligere har klager 2 anført, at projektet indebærer fældning af træer inden for projektområdet, som er levested for flere arter af flagermus. Beboerne omkring Dantes Plads har i sommerhalvåret ofte observeret flagermus over pladsen. Det er klager 2's opfattelse, at flagermus muligvis stammer fra Tivoli og fouragerer over pladsen, hvor træer og belysning tiltrækker insekter, som de jager. Det kan dog ikke udelukkes, at flagermus også raster i et eller flere af pladsens træer, hvis alder og størrelse gør dem egnede

⁶ Sagsnr. 19/05848.

som potentielle flagermustræer. På baggrund af en udtalelse af 29. oktober 2024 fra Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling København, bør træerne i projektområdet undersøges af en flagermuskyndig for huller, hulheder og større løse barkstykker med henblik på tegn af flagermus.

2.3 Københavns Kommunes bemærkninger til klagerne

Københavns Kommune har henholdsvis den 14. oktober 2024 og den 14. november 2024 til klagerne bemærket, at kommunen ved behandlingen af ansøgningen har foretaget en ny sagsbehandling af projektet i sin helhed efter miljøvurderingslovens § 21. I den forbindelse har kommunen bemærket, at projektet er reduceret i størrelse, ligesom der anvendes andre anlægsmetoder i forhold til det tidligere ansøgte projekt.

Kommunen har endvidere til klagers bemærkning omkring manglende stillingtagen til det særligt sårbare miljø i form af kulturhistoriske bygninger bemærket, at der vil være få ændringer af pladsens udformning i driftsfasen. Endvidere har kommunen vurderet, at screeningsafgørelsen forholder sig til påvirkning af de omkringliggende bygninger i anlægsfasen, herunder betydningen af vibrationer og grundvand. Kommunen har desuden bemærket, at bygherre under tilrettelæggelsen og udførelsen skal undgå skader på omkringliggende bygninger uanset bygningernes kulturhistoriske karakter og værdi.

For så vidt angår etablering af klimaforanstaltninger har kommunen bemærket, at parkeringsanlægget er underjordisk, imens pladsen bliver reetableret, hvorfor forholdet omkring skybrudsvand på projektområdet ikke er nærmere beskrevet, da det ikke udgør en væsentlig anden påvirkning af overfladen end hidtil. Kommunen har endvidere bemærket, at omlægning af ledninger som udgangspunkt ikke indgår i ansøgningen, da det normalt håndteres af bygherren i dialog med ledningsejerne efterfølgende. For at kunne omlægge ledninger skal ledningsejeren have en kommunal tilladelse, og arbejdet skal udføres i overensstemmelse med kommunens forskrifter for bygge- og anlægsaktiviteter.

I forhold til påvirkninger fra borearbejder, vibrationer, grundvandssænkning og håndtering af støv har kommunen bemærket, at vurderingen omfatter det projekt, som bygherren har ansøgt om en screeningsafgørelse af efter miljøvurderingslovens § 19, stk. 3. Beskrivelsen af overvågningsprogrammet, som bygherre vil iværksætte, indgår i ansøgningen og er ikke et vilkår stillet af myndigheden. Kommunen henviser i den forbindelse til Miljø- og Fødevareklagenævnets tidligere afgørelse.⁷

Kommunen har desuden bemærket, at Byrums- og Trafikplanen for Midlaldersbyen er blevet inddraget, imens det er vurderet, at projektet har minimal betydning for trafikafviklingen i området. Endvidere har kommunen bemærket, at den øgede cykeltrafik på Vester Voldgade, målt ved

⁷ Sagsnr. 19/05848.

Rysensteensgade i 2019 er inddraget i screeningsafgørelsen. Kommunen har i den forbindelse bemærket, at trafiktællingen er fra 2019.

Med henvisning til screeningsafgørelsen har kommunen konstateret, at der ikke er registreret bilag IV-arter på eller i nærheden af projektområdet. Kommunen har endvidere bemærket, at træerne på pladsen ikke udgør potentielle flagermustræer, idet der er tale om yngre og spinkle træer uden synlige hulheder, som blev plantet i forbindelse med pladsens renovering i 2011. Et ældre træ i pladsens nordvestlige del ud mod H.C. Andersens Boulevard, hvor der er betydelig færdsel, støj og trafik, er heller ikke vurderet egnet som flagermustræ.

2.4 Ansøgers bemærkninger til klagen

Ansøger har den 20. november 2024 til klagen vedrørende klagepunktet om flagermus bemærket, at der i København er 5-7 arter af flagermus, som primært kan observeres i sommerhalvåret ved skumringstid, hvor de er aktive og fødesøgende. Flagermus kan også ses på trafikerede steder, men forekommer typisk i haver, parker ved søbredder samt i områder med høj insektforekomst. Videre har ansøger bemærket, at flagermus om vinteren og i dagtimerne opholder sig i hulheder eller under bark på ældre og delvist udgåede træer. Visse arter benytter desuden lofter, bygningshulheder og lignende strukturer som yngle- og rasteområder. Særligt byens større parker med ældre træer, samt ældre utætte bygninger kan udgøre egnede levesteder.

Ansøger har desuden bemærket, at flagermus under fødesøgning kan bevæge sig flere kilometer væk fra deres yngle- og rasteområder, hvorfor det ikke kan udelukkes, at flyvende eller fouragerende flagermus kan observeres på Dantes Plads, men træerne på pladsen udgør ikke egnede levesteder. Træerne er relativt unge, uden hulheder eller afskallende bark, imens et ældre robinie-træ mod H.C. Andersens Boulevard heller ikke er vurderet egnet på grund af manglende hulheder og en støjbelastet placering.

Pladsens bygninger og træer kan – ligesom andre strukturer i byen – fungere som mulige ledelinjer for flagermus. Ansøger har i den forbindelse bemærket, at træernes højde udelukker, at de kan tjene som sådanne ledelinjer for flagermus. Endelig har ansøger bemærket, at Dantes Plads ikke vurderes at udgøre en særlig fødesøgningslokalitet, da pladsen ikke i væsentligt omfang er præget af insektforekomst.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle Københavns Kommune vurdering af, om projektet er

miljøvurderingspligtigt i forhold til bevaringsværdige bygninger, vibrationer, grundvandssænkning, støj, trafik og bilag IV-arter af flagermus.

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet oplysninger om forhold, der kan føre til, at der gives medhold i klagen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en lovlig afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurene herfor.

3.2.2 København Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtigt i forhold til bevaringsværdige bygninger, vibrationer, grundvandssænkning, støj, trafik og bilag IV-arter af flagermus

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 er altid omfattet af krav om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, før de må påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse efter lovens § 21

(screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af lovens bilag 2 på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, herunder projektets karakteristika, placering og arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet, herunder muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne, jf. punkt 3, litra h. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Bygherrens ansøgning om screeningsafgørelse kan efter § 19, stk. 3, indeholde en beskrivelse af særkender ved projektet eller af de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Hvis screeningsafgørelsen går ud på, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, skal begrundelsen efter miljøvurderingslovens § 21, stk. 2, anføre særkender ved projektet eller anføre, hvilke foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der ellers kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, hvis bygherren har fremlagt en beskrivelse efter § 19, stk. 3.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.⁸ En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.⁹ Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt.

Tilstedeværelsen af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV,¹⁰ og dermed af habitatdirektivets strenge artsbeskyttelse, vil i det omfang anlægsprojektet antages at kunne forstyrre arterne væsentligt, føre til miljøvurderingspligt. Det gælder såvel inden for som uden for udpegede internationale beskyttelsesområder.¹¹

Københavns Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt om etablering og drift af et underjordisk parkeringsanlæg under Dantes

⁸ Forslag nr. 147 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016, de specielle bemærkninger til § 22.

⁹ Vejledning nr. 9093 af 21. februar 2024 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Konkrete projekter, afsnit 4.5.3. Screeningsafgørelsen.

¹⁰ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

¹¹ Vejledning nr. 9093 af 21. februar 2024 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Konkrete projekter, afsnit 4.5.2.1. Screeningskriterierne i bilag 6.

Plads på matr.nr. 417 Vestervold Kvarter, København, og har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, hvorfor Københavns Kommune har truffet afgørelse om, at det ikke er miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og klagen ikke grundlag for at tilsidesætte Københavns Kommunes vurdering af, at etablering og drift af underjordisk parkeringsanlæg under Dantes Plads på matr.nr. 417 Vestervold Kvarter, København, ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet og dermed ikke udløser krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sin vurdering lagt vægt på, at en screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en *væsentlig* indvirkning på miljøet kan *forventes*, og at Københavns Kommune har foretaget en vurdering af det konkret ansøgte projekts indvirkning på miljøet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har desuden lagt vægt på, at Københavns Kommune i den forbindelse har inddraget det forhold, at der i området omkring Dantes Plads og middelalderbyzonen er bevaringsværdige bygninger, som er vibrationsfølsomme. Kommunen har lagt til grund for afgørelsen, at etableringen af parkeringsanlægget sker ved anvendelse af en afstivet sekantpælevæg, som er en vibrations- og støjsvag metode. I den forbindelse har kommunen vurderet, at den kritiske afstand er 10 cm, imens afstanden mellem projektområdet og de nærmeste bygninger er 4 m. Nævnet bemærker, at det derudover fremgår, at bygherre som en del af projektet vil iværksætte en overvågning af bygningerne ved at påsætte prismer til registrering af vibrationer. Dette ses i sig selv ikke at have været afgørende for kommunens vurdering af, om en væsentlig miljøpåvirkning kan forventes, henset til oplysningerne om anlægsmetoden med anvendelsen af sekantpælevægge og afstanden mellem bygningerne og anlægsarbejdet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har derudover lagt vægt på, at Københavns Kommune i sin vurdering af projektet har inddraget, at anlægsarbejdet kan medføre støv, og at der vil ske vanding af køreveje, hvorfor kommunen har vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning fra støv. Nævnet har desuden lagt vægt på, at det er beskrevet i afgørelsen, at der som led i anlæggelsen af projektet skal ske omlægning af ledninger i området, hvor arbejdet skal udføres i overensstemmelse med Københavns Kommunes Byggeforskrift. I forhold til klimahændelser har nævnet lagt vægt på, at det fremgår af afgørelsens beskrivelse af projektet, at pladsen efter anlæg bliver reetableret, og kommunens oplysninger om, at der ikke vil være en væsentlig anden påvirkning, end hvad der er på nuværende tidspunkt.

For så vidt angår påvirkningen af de nærliggende bygninger fra den planlagte grundvandssænkning har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt

på, at kommunens vurdering bygger på en række foranstaltninger og allerede foretagne undersøgelser, som er beskrevet i bygherres ansøgning for at undgå eller forebygge, hvad der ellers kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, Det er herunder beskrevet, at alt oppumpet grundvand som udgangspunkt vil blive refiltreret. Af screeningsafgørelsen fremgår det desuden, at grundvandssænkningen under anlægsfasen vil ske med et grundvandshåndteringssystem, der omfatter et antal pumpeboringer inden for byggegruben samt et reinfiltrationsanlæg bestående af infiltrationsboringer og reinfiltrationsdræn til reinfiltrering af oppumpet og rensset grundvand. Endvidere er der som led i de geotekniske forundersøgelser for området udført en enkelt pumpetest, som indikerer, at projektet vil kunne holdes tørt under udførelsen med en samlet pumpeydelse på 100-120 m³/h. Efter nævnets opfattelse udgør ansøgningens beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger et tilstrækkelig konkret og specifikt grundlag for kommunens vurdering af muligheden for reelt at begrænse indvirkningerne efter screeningskriteriet i miljøvurderingslovens bilag 6, punkt 3, litra h. Det gælder, uanset at bygherre herudover senere skal lave en grundvandsmodel, som kan ligge til grund for designet af grundvandssænkingsanlægget, med henblik på at opnå de nødvendige tilladelser til boringer, oppumpning og reinfiltration efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven

Herudover har Miljø- og Fødevareklagenævnet i forhold til bilag IV-arter af flagermus lagt vægt på, at Københavns Kommune har inddraget, at der ikke er registreret yngle- og rasteområde i projektområdet. Kommunen har desuden vurderet, at træerne i projektområdet ikke udgør potentielle flagermustræer, idet træerne er spinkle og uden synlige hulheder, samtidig med at de er plantet i 2011. Det ældre træ i området er heller ikke vurderet egnet som flagermustræ, da det står placeret, hvor der er betydelig færdsel, støj og trafik. På den baggrund har kommunen vurderet, at selvom flagermus sandsynligvis færdes inden for projektområdet, vil projektet ikke påvirke yngle- eller rasteområder for flagermus.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer i øvrigt, at Københavns Kommune har oplyst, at projektet er vurderet i sin helhed ud fra beskrivelsen i den konkrete ansøgning. I forhold til det tidligere ansøgte projekt er dette projekt reduceret i størrelse, imens der anvendes andre anlægsmetoder, hvilket også fremgår af screeningsafgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker desuden, at en screeningsafgørelse ikke er en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes. Afgørelsen erstatter således ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse, vandforsyningstilladelse eller anden tilladelse eller aftale, der giver ansøger ret til at påbegynde projektet. Det er herefter op til kommunen i en godkendelse eller tilladelse til det ansøgte projekt at fastsætte vilkår for at forhindre eventuel forurening af virksomhedens omgivelser.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klagen over København Kommunes afgørelse af 3. oktober 2024 om, at etablering og drift af underjordisk parkeringsanlæg under Dantes Plads på matr.nr. 417 Vester-vold Kvarter, København, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Københavns Kommune (Teknik- og Miljøforvaltning, j.nr. 2024-0152328) samt for klagerne og disses repræsentanter (henholdsvis j.nr. 30621-134 og j.nr. 31671-0001/SSJ/JBZ)) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på [Nævnenes Hus hjemmeside](#). Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Stedfortrædende formand